

Oponentský posudek na bakalářskou práci Ondřeje Švehelky, *Prameny k dějinám napoleonských válek v rodinných archivech Kinských. K českým předkům knížete Józefa Poniatowského (FFUK 2010)*

Práce je pokusem o skloubení dvou příbuzných témat, a hned na počátku mohu říci, že pokusem v podstatě úspěšným. Jednak zpracovává genealogii chlumecké rodové větve Kinských, jednak – a to bylo pro autora podle jeho vlastních slov jádrem výzkumu – podává informace o Józefu Poniatowském a jeho předcích. Tento polský národní hrdina, vojevůdce v Napoleonových službách, byl po své matce spřízněn s chlumeckými Kinskými. Uvedené tematické vymezení práce předurčuje její chronologický rozsah, hlavní pozornost je zaměřena na 18. a počátek 19. století.

V přehledně koncipovaném úvodu autor vyličil záměr své práce, vyjádřil správné premisy o celkovém pojetí pobělohorského období českých dějin i o častém přístupu naší historiografie k napoleonským válkám, jenž mívá tendence opomíjet vojenské osobnosti z řad domácí šlechty. V úvodu je zakomponována i velmi stručná informace o pramenech a literatuře k danému tématu, zde by byl na místě podrobnější rozbor.

První kapitola je kompilací z literatury zprostředkovávající základní informace o rodu Vchynských / Kinských ve starších českých dějinách. Jejím problémem je závislost na omezeném počtu přehledových monografií k tomuto rodu, alespoň u některých témat by bylo vhodné využít i další literaturu, kupř. pro vztah Vchynských k Rudolfovi II. dílo Josefa Janáčka, nebo u Františka Oldřicha Kinského Kalistův medailón v knize Čechové, kteří tvořili dějiny světa. Druhá kapitola přibližuje genealogii chlumecké větve Kinských v dlouhém časovém intervalu 18. a první poloviny 19. století.

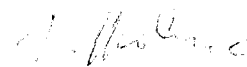
Zmíněné dvě kapitoly představují především uvedení do problematiky rodu Kinských a jakýsi základ pro těžiště práce, jímž je pasáž věnovaná Józefu Poniatowskému a jeho předkům. Autor se pokusil nejen poukázat na osudy J. Poniatowského, ale především do jisté míry i „rehabilitovat“ historický význam jeho otce Andrzeje, významného účastníka sedmileté války, i jeho dědečka Leopolda Kinského. Své líčení v této kapitole poněkud zproblematizoval tím, že zde použil obrácený chronologický postup, tedy že při svém historickém pohledu vychází z osobnosti časově nejmladší a postupuje proti proudu času. Jde jakousi o paralelu ke genealogické metodě vývodu, pro autorovu práci nepovažují tento postup za příliš šťastný, protože je poněkud nepřehledný. Jeho použití lze však akceptovat díky zmíněné druhé kapitole bakalářské práce, kde je možné najít všechny osobnosti a rodové vztahy podané v chronologické posloupnosti.

Poslední kapitolu posuzované práce tvoří zamyšlení nad svatební smlouvou Andrzeje Poniatowského a Marie Terezie Kinské, tedy rodičů Józefa Poniatovského. O. Švehelka ji objevil v Rodinném archivu Kinských a její text našel i v zemských deskách. V závěru práce autor přehledně shrnuje své teze o historickém významu jednotlivých historických osobností, kterými se zabýval.

Bakalářská práce O. Švehelky obsahuje některé začátečnické chyby, jichž by se autor měl při svých budoucích pracích vyvarovat. Kupříkladu významné pasáže svatební smlouvy, kterou právem považuje za důležitý dokument a jejíž část zahrnul do čtvrté kapitoly, měly být v práci uvedeny v originálním jazyce, jímž předpokládám byla němčina. Pokud se již autor rozhodl pro překlad, pak měl uvést originální text v poznámce. Také nebylo třeba do textu přebírat doslovné a celkem obsírné citace z literatury (v tomto případě několikrát citace z regionálního zpracování chlumeckých dějin od Karla Khuna a Leopolda Nováka). Poněkud záhadný je pro mě název této bakalářské práce, protože slibuje něco, co nakonec podává jen v omezené míře – z první části názvu se zdá, že půjde o systematičtější sondu do archivních fondů ke Kinským a o popis pramenů k napoleonským válkám.

Přes výše uvedené připomínky považuji předloženou práci za zdařilou. Musím ocenit jak svědomitý přístup Ondřeje Švehelky při líčení složitých genealogických otázek, tak i skutečnost, že nezůstal jen u odborné literatury a využil také archivní prameny. Prokázal schopnost samostatného kritického myšlení, dokázal zařazovat konkrétní problémy a osobnosti do širších historických souvislostí. Proto soudím, že předložený text splňuje požadavky kladené na bakalářské práce. Doporučuji tedy tuto práci k obhajobě a navrhuji známku velmi dobře.

V Praze 14. 6. 2010

doc. PhDr. J. Mikulec, CSc.